

Murali Nadadhara Stotram

——
मुरलीनादधारास्तोत्रम्

——
Document Information

Text title : muralInAdadhArAstotram

File name : muralInAdadhArAstotram.itx

Category : vishhnu, krishna

Location : doc_vishhnu

Transliterated by : PSA Easwaran

Proofread by : PSA Easwaran

Latest update : January 3, 2019

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 22, 2022

sanskritdocuments.org

Murali Nadadhara Stotram

मुरलीनादधारास्तोत्रम्

सान्द्राम्भोधरनीलबालवपुषा गोगोपगोपीमनः-

कान्तः कान्तकरारविन्दविलसदंशीविनोदप्रियः ।

गोविन्दः कमनीयपीतवसनः गोपालबालापृतः

कालिन्दीतटथारिदिव्यथरणः पायाद्यशोदाशिशुः ॥ १ ॥

द्वेयाश्छेयांसि भूयांस्यभिलङ्गनमनोभोडनानन्दनादः

मुग्धस्मेरास्यपद्मारुणशुभकलिकोपात्तमैत्रीविनोदः ।

नानारत्नप्रदीप्तो मणिमयवलयवीतलस्तोष्णमध्ये

भ्राजन्नालोवताम्राङ्गुलिमिलितवपुर्वेणुभाण्डो मुरारिः ॥ २ ॥

पीतं वासो वसानः मणिमयमकुटाभङ्गपिच्छावयूडः

वृन्दारण्ये कदम्बद्रुमगडनगतस्सान्द्रनीलाम्बुदाभः ।

नानारत्नांशुचित्रीकृतधृततपनीयाङ्गुलभूषासलस्रः

स्मेरास्ये संयुयुक्षुर्भधुरसामुरलीं पातु देवो मुकुन्दः ॥ ३ ॥

आलोलारुणपल्लवाङ्गुलिमिलद्रन्ध्रो मणिप्रोज्ज्वलो

मर्त्यामर्त्यसमाजकर्षणकरस्साम्भोडनो देडिनाम् ।

मन्दं मन्दममन्दमोदसरसप्रेक्षाक्षोणोद्भावितो/त्थावितो

भूयादस्मदभीष्टपूरणविधौ वेणुर्गुणानां पतेः ॥ ४ ॥

सम्भूर्छद्रेणुनादामृतसरसि सुभं मज्जता देवद्वैत्य-

मर्त्यानां वा तिरशयां त्वमलमिति सिद्धा लेशलेशोऽपि कामम् ।

नासीद्विद्वत्त्रयाद्युपरतमनसस्सञ्चिदानन्दरूपे

भूम्नः पारे मडिम्नि स्वनिगमशिपरोत्थार्थबोधान्निमग्नाः ॥ ५ ॥

श्लाघायञ्चलमौलिना करलसत्सौवर्णवंशीभृता

गोविन्देन सुधानिधानमधुराताम्राधरापूरितः ।

वेदान्ताम्बुधितीरथारिसुजन्मप्रातामितानन्द-

न्नादो गानसुधाभिवर्षिमुरलीभाण्डोद्गतः पातु वः ॥ ६ ॥

रम्यालोलारुणाङ्गुल्यपिङ्गितविवृतद्धारवेणुप्रगीर्णा
 मूर्च्छत्समस्वरश्रीमिलितसुमधुरो नादवेदप्रघोषः ।
 श्रोतृणां भाग्ययोगात्-/पाकात्परमगुरुमुभान्निर्गतो लीलयैव
 श्रुत्वैवापाकरोति प्रतिभयभवद्गुणैर्वीर्यारभेदम् ॥ ७ ॥

आचार्यन्नित्तिनेतिश्रुतनिगमशिभावाङ्ग्यसारानभिज्ञः
 भो मर्त्या मर्त्यवर्गाः शृणुत सुमधुरं वेणुगानं मुरारेः ।
 स्थूलं लृप्तं च दीर्घं मल्लक्षणं यद्गुणं प्रेक्ष्यते यच्च याव-
 न्नैवेतत्सर्वमीक्षां कुरुत च मुरलीनादपीयूषमग्रान् ॥ ८ ॥

मायामर्त्यस्य मायामधुमयमुरलीगानलीनाशयानां
 मायापाशोपशान्त्या जगद्विदमभिलं भाति सान्द्रप्रभोदम् ।
 न त्वं मेने न वाढं न मम न च तवेत्यस्तसर्वप्रपञ्चाः
 श्रुत्वैवाभाण्डसञ्चित्सुषुम्परमलसि प्रापुरैक्यापरोक्ष्यम् ॥ ९ ॥

जगत्स्वप्नसुषुम्भिभेदकलना बाल्याद्यवस्थास्तथा
 वर्णाद्याश्रमभेदबोधविषयाः पुंस्त्रीविवेकोऽपि वा ।
 अन्ये यापि भिदास्तदा न हि अर्बुर्वशीमुभानर्गला
 नन्दानन्दनिधाननादजलधौ मत्रा यदा मानवाः ॥ १० ॥

ग्रावाणोऽपि द्रवन्ति प्रवहति न नदी नैव वायुश्च वाति
 सिंढो नैवाभिहन्ति द्विपरमिभराज्योग्ययर्था तनोति ।
 मातापत्यं न वेत्ति प्रियमिति गृह्णीषी नन्दनश्चापि तातं
 भिम्बोष्ठाश्लिष्टवंशीस्रवदमृतस्वे मायिना गीयमाने ॥ ११ ॥

नादान्तान्तर्गतं यत्परममलद्विदिति प्रोच्यते योगिवृन्दैः
 वेदान्तान्तर्गतैश्च स्वमहातपयनैः स्फोरितं यद्ध्यणीयः ।
 वादान्ताविष्कृतं तत्सदिति चिदिति यानन्द छत्यभ्युपेतं
 नादं ते नन्दसूनो मुरलिनिगदितं किं कदाऽऽकर्णयामि ॥ १२ ॥

दैत्यास्सन्त्रस्तचित्तास्सुरमुनिनिकराः कौतुकाद्गान्तरङ्गाः
 सेन्द्रा देवाः प्रभोदामृतजलनिलये मत्राभावाः प्रकामम् ।
 सिद्धास्साध्याश्च सिद्धिं परममिव गता मानुषा मर्त्यभावा-
 पेताः कृष्णस्य वंशीनिनदसमाकर्णनादेव यासन् ॥ १३ ॥

ध्यायेत्कल्पद्रुमूले नवधनसुभगं भानुकोटिप्रकाशं

अम्भोजाक्षं रतीशायुतलविततमं बर्द्धिबर्द्धावतंसम् ।
व्यत्यस्ताङ्घ्रिंविनोदात्तरधृतमुरलीं न्यस्य बिम्बाधरोष्ठे
लीलाबालं त्रिभङ्ग्या विलसितवपुषं नादधाराभिवर्षम् ॥ १४ ॥

वामांसात्मिभरत्नोज्ज्वलमकरलसत्कुण्डलः कुञ्चितोष्ठ-
प्रोद्यन्मन्दानिलेन स्वनिगममुरलीं पूरयन् मन्दमन्दम् ।
उन्नद्धभ्रूविलासस्फुरद्गुरुकरुणापाङ्गधाराभिवर्षी
नादालापानुभेलख्यलमकुटतटः पातु पीताम्भरो नः ॥ १५ ॥

गोविन्दो मित्रवृन्दैः परिवृत उषसि प्रस्थितस्सुन्दरेण
वेषेणामूषितस्सन्तुडितमनसा घोषयन् शृङ्गमुख्यैः ।
गोवृन्दं कालयन् श्रीयदुकुलतिलकः कानने गोपगोभि-
रावीतो गीतवेणुर्वितरतु सकलं चिन्तितार्थं मुकुन्दः ॥ १६ ॥

रूपे यस्य त्वनन्ते नदजलधिनदीकूपवापीगिरीन्द्र-
ग्रामग्रामीणपुर्थाधियरयराणाम् वृन्दशः प्रादुरासन् ।
तत्सर्वं संदृतं य प्रियतमवपुषा मोदबोधं प्रयच्छ-
न्नेवं वंशीनिनादोऽप्यभवद्विडं बिदा शान्तविश्वस्वरूपम् ॥ १७ ॥

विश्वेशे विश्वरूपं कलयति विजये पश्यति स्वात्मिपक्षं
विश्वाधीशस्य वक्त्रं विशदय्य सभयं प्राप्तबोधो व्यरंसत् ।
तस्माज्जगतानि ज्वनन्त्यपि परमलसा यत्प्रयन्तीति भूम-
गीतो बोधो य आसीत्स हि मुरलिकया गीतं श्रेवाभवत्प्राक् ॥ १८ ॥

सारथ्यं पाण्डवस्य स्वयराणशरणास्थाचरन्नाजिभूमौ
सारं स्वं शात्रवं याकलयति नितरां कृत्वुने स्यन्दनस्थे ।
सारम्भान् बन्धुमित्रप्रियगुरुनिवडान् वीक्ष्य यापे निरस्ते
सारं बोधाय योऽदात्स गुरुश्चिडं मुद्रे गीतवान् वेणुनादम् ॥ १९ ॥

पार्थस्यापार्थभावप्रशमनमिषतस्सात्वतानां शरण्यः
पार्थक्यं पार्थिवश्रीमदकृतमिति यद्बोधयामास गीताम् ।
पार्थ त्वं कर्ममात्रं कुरु ह्यलविषये मुञ्च्य चिन्तां दुरन्तां
पार्थप्रिष्ठो यदूये तदनु य गदितं वेणुगानेन पूर्वम् ॥ २० ॥

नित्यो मुक्तोऽमृतोऽयं परशिवसुभयिच्छाश्रितो वा पुराणः
आत्मा तस्माच्छरीरे उतिमुपलभते नैव याड्यमाने ।
तद्धित्वा ज्ञोर्षवस्त्रं नवमिवपुरुषो देहमन्यद्विभर्ति

को मोडस्तत्र शोकः विजयं धृतीवाड वेणुप्रणामः ॥ २१ ॥

गोपीमण्डलमण्डनो मुरलिकं पाणिद्वयेनोन्नमन्

आताम्राधरबिम्बमन्दमरुता मन्दं मुदा पूरयन् ।

गोपीयन्धनकल्पितोर्ध्वतिलकं वक्त्रं समुद्योतयन्

पायाल्लोकममन्दमोदजलधामामज्जयन् केशवः ॥ २२ ॥

वंशीनादे मुरारेर्वनभुवि मधुरे मूर्च्छति श्रोत्रयुग्मं

कर्तुं पद्मोद्भवस्य श्रममतिवितथं मन्यते सर्वलोकः ।

स्वं स्वं कर्तव्यमर्थं ञटिति यं विगणयैव तत्रैव लीनो

लज्जश्चित्रे यदासीदिव यं निगमवाग्भातयोगप्रतिष्ठः ॥ २३ ॥

नादारोडावरोडैर्मधुरिपुमुरलीप्रोत्थितैः कालयुके

ब्राम्यज्ज्वलप्रजस्य प्रतरणविधये योग ऐवोपदिष्टः ।

गानारुढस्य नस्तो जनिमृतिदुरिते पश्यताशेषज्जवाः

ब्रह्मप्राप्तो विमृत्युः किल भवति यथा तत्त्वमस्यादि वाक्यात् ॥ २४ ॥

आलापारोडवीथीयलदुरुशिभरान्मन्दमन्दावरोड-

भङ्ग्या निष्यन्दमाने यदुपतिवदनाद्रेणुनादामृतोदे ।

तापात्तीरे पयोधेर्विडरणशरणास्तत्तरङ्गार्द्रवात-

सिक्ता लृष्टा यथात्राप्यपरिमितसुभास्तापमुक्ता भवन्ति ॥ २५ ॥

पीयूषास्वादलोले द्विवि सुरनिकरे मोदमग्रे मुनीन्द्रे

वीणागानैकलीले सुरवरगणिकामण्डले नृत्यति द्राक् ।

उद्युक्ते स्वस्वकर्मण्ययययराणे गीयमानो मनोहा-

नादोऽतानीत्समेषाम्मधुरिपुमुरलीकवाणधोषान्तरायम् ॥ २६ ॥

विक्षिप्याशेषडैमामृतभृतयषकान्यम्बरस्थास्सुरौघा

निश्चेष्टाध्वस्तवीणास्स भलु सुरमुनिः श्वाघया मौलिकम्पी ।

चित्रारब्धा ध्रुवासन् कुतुकितलुद्वयार्देवध्वो मुरारि-

कान्ताताम्राधरोष्ठापितमधुमुरलीमोडनालापमग्राः ॥ २७ ॥

डेलीलोले कदाचिन्मरकतमणिसख्यायकाये निशीथे

निद्राऽऽकान्ते जनौघे शशिसुभगतमे यामुने सैकते य ।

देवे पद्मासनस्थे करयुगलसमुन्नीतवेणुप्रकाण्ड-

गानस्वानप्रबुद्धास्सुरनरनिकराः पादमापुः परस्य ॥ २८ ॥

वेदैर्वेद्योऽहमेविष्यभिलजमनस्सन्नविष्टः श्रुतीना-

मूर्ध्ना कर्तावभोद्धा प्रकृतिगुणगणसाङ्गशुद्धोऽथ नित्यः ।

तन्मां वेदान्तवीथ्यविधिनुतद्धृद्ये साधवस्साधनाय

स्वान्ते शान्येति बोधं दिशति छि भगवान् वेणुवेद्योपदेशात् ॥ २८ ॥

सर्वे वेदाः पदं यत्परममभिवदन्त्यामुकामाः क्लं य-

दासेवन्ते तपांसि प्रियमिति किमु वा ब्रह्मथर्थं यरन्ति ।

तत्सत्यं धाममात्रान्रितयसुविवृतब्रह्मनादाप्यवेद-

भीजोद्गीथो मुरारेर्भुरलिनगदितस्सिद्धिमृद्धां विधत्ताम् ॥ ३० ॥

भूषादिप्रेन्द्रयापो यद्दुकुलगिरिभूर्भक्तिपौरस्त्यवात-

नुन्नो डैमाभ्रश्रीक्षणलसितवृत्तश्चारुपिञ्जलवयूः ।

श्रीकृष्णाय्या प्रसिद्धः करधृतमुरलीनादपीयूषवर्षा

स्निग्धश्यामाम्भुवाहः कलयतु कुशलं योगिकेकिप्रकर्षः ॥ ३१ ॥

कान्तं तातं सुतं वा दृढितरमथवा मातरं वान्यभन्धून्

ओत्यानन्देन युक्ता रुषमथ य गता वेशमधर्मे निरुढाः ।

श्रुत्वा कस्मात्तु लीलामनुजमधुरिपोर्वेणुनादामृतं तत्

पायं पायं न तृप्ताश्चरणमुपगता गोपिकाश्चक्रपाणोः ॥ ३२ ॥

वृन्दारण्ये विहारी सुरनरशरणो गोपिकाञ्जवधातु-

गोविन्दाप्याप्रसिद्धो ब्रजभुवि विलसन् सुन्दरो नीलमेघः ।

भक्तानं कामवर्षां कनकमयलसञ्जेलविद्युत्परीतः

श्रेयो दधात्कराब्जोद्धृतमुरलिकया नादधाराभिवर्षा ॥ ३३ ॥

मन्दं मन्दमुपेत्य सुस्मितशरत्पूर्णेन्दुभिम्बोल्लस-

द्रङ्गं प्रोज्ज्वलयारुरुत्नविरणन्मञ्जरपादाम्भुजम् ।

स्निग्धश्यामलकामलाभ्रतुलितानङ्गायुतश्रीधरं

देवं उस्तगृहीतवेणुशकलं बालं कदाऽऽलोकये ॥ ३४ ॥

मा मा मर्त्यं विधीद मामकमिदं रूपं समालोकय

वीक्षस्वामलशारदाभिलशशिप्रस्पर्धि वङ्गं मम ।

मञ्जपाङ्गकृपोदके शृणु रवं मञ्जरञ्जं पीयतां

वंशीनादसुधा य माधव कदा मामित्यहो वक्ष्यसि ॥ ३५ ॥

आविर्भूय ममाग्रतश्शतसहस्रार्काधिकप्रोज्ज्वलः

नीलाम्बोधरयारुताडरवपुः पीताम्बरालङ्कृतः ।

नानारत्वविचित्रभूषणधरो वेणुं रसात्कूजयन्

गोपीमण्डलमध्यगो मम कदा कुर्यान्मुदं यक्षुषोः ॥ ३६ ॥

आदौ भाण्डीरवृक्षं तदनु य परितो गोसलस्रं सर्षीश्च

गोपान् गोपीश्च मध्ये यद्दुकुलतिलकं वृक्षमूले निषण्णम् ।

मेघश्यामं शुभाङ्गं करधृतमुरलीगानलोलं कृपालुं

दीनं मां सान्त्वयन्तं जनुषि मम कदा नेत्रपात्रीकरोमि ॥ ३७ ॥

वामांसाञ्चितवामकुण्डलभरो दम्भोत्रतल्ललता-

रभ्योद्भ्रान्तसुदीर्घपद्मनयनसुस्मेरवकुत्राम्बुजः ।

बर्हापीडयलच्छिराः करसमुन्नीतार्थवेणुं मुदा

कुञ्जताम्रशुभाधरार्पितपदं गायन् स पायाच्छिशुः ॥ ३८ ॥

तेजःपुञ्जं पुरस्तात्प्रवधनवपुषं सर्वभूषादिरभ्यं

विद्युद्भिद्योतियेलं लुजधृतमुरलीं नादयन्तं स्मरामि ।

द्वेषो दीनार्तिहन्ता मम कलुषभरं भञ्जयन्नञ्जनाभः

आविर्भूयात्कदा नु प्रणवमयसुधानादमोदं वितन्वन् ॥ ३९ ॥

शृण्वन् वंशीनिनादं निमिषमिव नयन् वासरां वत्सरां वा

गानानन्दाभ्यावनुपमसुषुप्तं गाढजतावगाढः ।

विस्मृत्याशेषलोकान् भवविपिनगतिं तापवर्गं य छित्वा

पादं दामोदरस्य ध्रुवशिशुविषयं प्राप्नुयां भाञ्जतः डिम् ॥ ४० ॥

(कारुण्याभ्ये कथं वा तव यरणरतिं प्राप्नुयां नाथ दीनः ॥ ४० ॥)

अज्ञे मे निगमादिकर्तुरनघे वेदस्मृतीशाश्रते

यस्तूल्लङ्घ्य यथेच्छमत्र विडरत्याप्नोति धोरां गतिम् ।

धृत्युद्धृष्य जगत्परीक्षाणविधौ वेणुं क्वणन्नादरा-

न्नादामग्नयरायरं स भगवान् पश्यन्नृत्यन्मुदा ॥ ४१ ॥

तात्पर्यं परमं छि पाण्डवसभे सर्वश्रुतीनां मतं

पाराशर्यवयस्सु तत्प्रतिपदं विद्योतते सुस्फुटम् ।

तत्साक्षाद्विड कर्तुमाश्रितजनत्राता स्ववंशीवरं

गायन्नादवशीकृताम्बिलजनं पादाश्रितं प्रैक्षत ॥ ४२ ॥

गायन्तं वेणुमुख्यैर्वनभुवि दयितं वल्लवीसुन्दरीणा-

मावीतं नारदाद्यैरसुरसुरगणैस्सिद्धसाङ्घ्यैश्च नाके ।

गोपीगोगोपवृन्दैर्वलयितमतसीगुञ्जसखायकायं

मायाबालं कदा वा नयनयुगमुदाह्वयसे नन्दसूनुम् ॥ ४३ ॥

रासेशं रासगोष्ठ्यां प्रजकुलयुवतीमन्तरेणान्तरेण

नृत्यन्तं नर्तयन्तं करधृतमुरलीं कूजयन्तं जयन्तम् ।

पश्येयं भागधेयाद्भवजलधिमलादुर्गपोतं वरेण्यं

मायागोपालबालं कलरवकलितानन्दसान्द्रं मुकुन्दम् ॥ ४४ ॥

जारे मत्वापि गोप्यो यदुपतिमुरलीनादमोदातिभार-

स्तब्धाङ्गयो नन्दसूनुं नवधनसुभगे बर्हिर्बर्हावतसे ।

सम्मन्नाश्चारुरुपे शुभमपि विजडुः प्रापुरैश्वर्यं पदाब्जे

तत्सद्गुध्या प्रपन्नाः डिमु यररातरि नाप्रुयुः केशवस्य ॥ ४५ ॥

भक्त्या त्वय्यादितेव प्रजकुलवनितास्त्वामभघ्नन् मडेश

त्वद्भक्तान्नेसरत्वं जगति हि सकले लेभिरे राधिकेश ।

तादृक्कारुण्यसिन्धो निरुपमकृपया देवकीभगधेय

दीनं मां पाहि पाहि स्वकरधृतनदद्रेणुमन्त्रोपदेशात् ॥ ४६ ॥

कन्दर्पायुतकोटिकोटिसुभगं पीताम्बरालङ्कृतं

त्रैवेयाङ्गदकङ्कुणादिलसितं चारुक्वणन्नूपुरम् ।

विस्मृत्यापि भवन्तभीश भवतस्ताम्राधरारोपित-

श्रीवेणुञ्चरदारुनादलडरीं नो विस्मरेयं विभो ॥ ४७ ॥

मा गा मा गा विषादं त्यज मनसि भयं शान्तिमन्तर्भजस्व

मत्पादाब्जं प्रपन्नो न हि भजति जनो दुर्गतिं तात सत्यम् ।

तत्त्वं तत्त्वं मदीयं शृणु परसुभदं मा रुदो मा रुदति

नाद्यावापेन वेणोर्भम मनसि कदा मोदमीशो विदध्यात् ॥ ४८ ॥

श्रोतव्यो मन्तुमर्हस्तदुपरि नितरां ध्यानगम्यश्च वेदे-

ध्यात्मावारेति मर्त्यं विपदि निपतितं प्रेक्ष्य सूत्रं द्यार्द्रम् ।

तत्र श्रोतव्यमेव प्रवरमिति यतस्तत्त्वबोधो विभाती-

त्येवं श्रीवेणुनादश्रुतिधृतमनसां कृष्णभक्त्या स्फुटं हि ॥ ४९ ॥

श्रुत्या श्रुत्यन्तगोर्भिर्भवभयदलने ब्रह्मविधैव गम्ये-

त्येवं तात्पर्यधृत्या स्फुटतरमपि या बोधिता माधवेन ।

लब्धा येत्सद्गुरोस्सा विदधिकशुभदास्यादितिर्त्यं जनाना-

मन्तर्बोधाय मोदात्परमगुरुरसौ वेणुनादं जुधोष ॥ ५० ॥

आत्मारामा मुनीन्द्रास्सततमननतश्छिन्नपाशाः प्रशान्ताः

निर्द्धन्दा अप्यनन्ते रतिमधिकमुदा तन्वते चित्रमेतत् ।

तन्मूलं वन्यमालालखितजलदनीलाभमायाडिशोर-

कूजद्वेषुप्रभूर्ध्वम्धुरनिनदितामग्नतां मन्मडे य ॥ ५१ ॥

योगेनान्तर्निरुध्यानिलमथ यमिनो मोदनादानुबन्धं

प्रेष्ठं लब्ध्वा विरक्ताः परमउसि युता धृत्यं सुप्रसिद्धः ।

तादृङ्नादानुभावं स्थिरचरनिकरप्रीतये दातुकामः

कामाकल्पाभिरामः कलरवमुरलीनादमोदं वितेने ॥ ५२ ॥

दासीपुत्रोऽतिबालो द्विजवरकृपया प्राप्तसेवानुभावो

ध्यायन् देवं मुकुन्दं सकृद्विड सरसं प्रैक्षताक्षेण साक्षात् ।

भूयो द्रष्टुं स यत्तो न हि पुनरिड मां द्रक्ष्यसीतीरितोऽथ

भूत्वा वीणामुनीन्द्रो मुररिपुमुरलीगानलोऽजनिष्ठ ॥ ५३ ॥

नादास्वादानुभावं विबुधमुनिवरः प्रामुकामे यशोदा-

सूनोश्छात्रत्वमादावभजत मुरलीगानमाकर्णयञ्च ।

तत्तत्त्वानिश्चयेनाकलुषितदृढयः वीणया साधयन् यः

कालेनानन्तलीलारसकथनमहागायकत्वं प्रपेदे ॥ ५४ ॥

अन्तर्णादप्रणालीपस्थियविधये प्राग्यशोदासुतस्य

वंशीनादानुसन्धामकुरुत सुचिरं नारदश्छात्रभावे ।

आचार्यस्येति वेणुं करपरिकलने नास्म्यं शङ्क्यामि-

त्याचारेणान्दरेण स्वनिगमममत् वीणयैवाजुधोष ॥ ५५ ॥

देवस्यैव प्रसादादपिलजनिमतां देशिकेन्द्रस्य कामं

त्रैलोक्यान्तर्ययेच्छं विडरणपरमो वीणयाबोधयञ्च ।

वेणोर्नादप्रभावं मुररिपुगादितं मर्त्यवर्गस्य शान्त्यै

नादान्ते बोधदं याकलयत मुरलीडस्तमित्यञ्जनीलम् ॥ ५६ ॥

सामोदं उस्तपधोत्रमितशुभलसत्वकवभिम्बाधरोष्ठं

न्यस्तश्रीनादधानीमणिमयमुरलीगानलीलाविलोचः ।

धाम स्वं नादधारापतितपरवशप्रेष्ठपादाश्रितानां

श्रुवानां सन्तदानः करिवरवरदः पातु देवो मुकुन्दः ॥ ५७ ॥

यद्वेषुप्राणनादश्रवणलुत्तधियां स्थावराणां चराणां

नासीद्भेदो न याभूज्जनिद्वृतविषमप्रत्ययो वा तदात्वे ।

सद्यस्ते धूतपापास्सकुतुककरुणापाङ्गधाराभिषिक्ताः

कामं नादामृतादास्सततमपि तथा भावमावप्रिरे य ॥ ५८ ॥

यद्यद्वा मधुसूदनस्य यरितम्माधुर्यधुर्यम्मतं

तत्रापि प्रियमेकमेव बहुशः प्रेक्षयापि वीक्षामडे ।

यन्मायाशिशुभावमेत्य सद्यं गोगोपगोपाङ्गनाः

सद्यः श्रीमुरलीनिनादविजितत्रैलोक्यबोधं व्यधात् ॥ ५९ ॥

वृन्दारण्यस्थलेषु प्रकटितकपटश्यामडिम्भं कदाचित्

गोवत्सांश्चारयन्तं मधुमथनविभुं गोपबालैर्ललन्तम् ।

प्रेक्ष्याजोऽजावशं तं निभिलमपि उरन्नध्यसौ स्वेशशक्त्या

सृष्ट्वा सर्वं पुरेव स्वरितमधुञ्जरीं वेणुनेशो ववर्ष ॥ ६० ॥

अब्दान्ते मायि मायां सुनिपुणमवलोक्येशितुस्तां विभूतिं

धाताभूच्छान्तदर्पःस्वकलितदुदुरितं क्षन्तुमीशं ययाये ।

अस्तौद्गशीनिनादामृतभाणितिसमाकर्णानानन्दमग्नौ

भूमस्तत्पादपङ्केरुडविरुडभियानिन्देदाधस्त्वधाम ॥ ६१ ॥

कर्मज्ञानेशभक्तिप्रकरणगणनापारवेदाम्बुराशिं

स्वेच्छामन्यानदण्डावलितगुणविदा यत्नस्तान्यत्नेन ।

मग्नन् मायाकिशोराकृतिरिड जगतीबालकस्यार्तिशान्त्यै

वंश्यादान्नादवेदामृतमतिमधुरम्भोदयन्नादितैवः ॥ ६२ ॥

प्राणानायम्य सम्यङ्नियमितमनसा येगिभिः स्वाधमानो

नादश्चानाडताप्यः किमु सुभ्रष्ट इति प्रामशङ्काकुलानाम् ।

वैशधायान्तरं तं निनदितममृतास्वादेवेणुप्रगीर्णा

सम्मोदायाजुघोष व्रजभुवि विडरन् कोऽपि गोपीमनोऽः ॥ ६३ ॥

वेदो धर्मार्थकामामृतपदगमकस्तत्तद्विच्छानुत्प-

सारस्सेव्यज्जनानामिति तु सुविदितस्तद्दत्त्रापि मर्त्याः ।

वेदप्रोक्तुर्भुरारैर्भुरविनिनदितानन्दनादाप्यवेद-

सेवालोला भजन्ते इवमपरिमितं पादभक्तिं च भूमः ॥ ६४ ॥

ओमित्येवं प्रणादस्त्रिविधनिगमवाक्सारभूतोऽविष्यु-

रुद्रात्मा लोकतृपी श्रुतिमय उभयब्रह्मरूपी प्रसिद्धः ।

तं नादं वेणुनासौ सरसमनुनन्दन् नादवेदार्थरूपी

तुर्यं स्वं धाम भक्तान् प्रतिनिगमयति श्रीहरिः पादभक्त्या ॥ ६५ ॥

गानाकृष्टास्तदन्ते मधुरसविरडात्यादमूलं प्रपन्नाः

त्वं वै सर्वं त्वदन्यं न छि निभिलगुरो वेदि मां पाछि दीनम् ।

धत्थं नादान्तदीमं परमपि पुरुषं बोधयित्वाञ्जसैव

नादस्योङ्कारतत्त्वं स्फुटमपि कलयन् वासुदेवो बभासे ॥ ६६ ॥

शिञ्जद्रत्नप्रदीमप्रणिपतितजनाभीतिदानैकदक्षं

मञ्जुरं मञ्जुपादाम्बुजलसिततमं तालदाने नियुज्य ।

देवो दीनार्तिहन्ता मम मनसि मुदं स्थन्दयन् वेणुगानं

लीलालापप्रकारं किमु मम पुरतः स्वीकरिष्यत्यनन्तम् ॥ ६७ ॥

आत्मा सखित्सुभात्मा व्यपगतकलुषद्रुद्धमोडः स्वदीप्त्या

सर्वं व्याध्यावतिष्ठन्नकृतकवयनैर्वेद्यरूपो विभाति ।

तं यात्मानं रसो वै स धति रसधनं यं समाश्रित्य याति

यानन्दं येति वेदं निगमयितुमसौ वेणुनादं जुधोष ॥ ६८ ॥

राकायन्द्राभिरभ्यैर्निशि विपिनतटे वेणुमुख्यैर्विनाध

सधस्संप्राप्तगोपीजननिवडवृतस्ताभिरिशस्तु रेमे ।

तास्त्यङ्गवान्तर्धिमाप प्रभुरिति मडता शोकभारेण गोप्य-

स्ताभ्यन्त्यस्ततु नादं मणिमुरलिभवं शुश्रुवुः श्रीधरस्य ॥ ६९ ॥

श्रुत्वा नादं मुरल्याः क्वनु डिल मुरलीगानलोलो भवेदि-

त्येवं नादाभ्यतन्त्या नियमितमतयस्तत्समीपं ययुस्ताः ।

यातार्याः मात्रवासं कुरुत कुलवधूदूषणं येति गोप-

बालोक्ताश्शोकतान्ताः कलमुरलिरवैस्तोषयामास तन्वीः ॥ ७० ॥

यन्द्र त्वं पूर्णयन्द्रप्रतिभटवदनं छेत(??)मालामलाभं

कुन्द त्वं कुन्दन्तं नलिनि तु नलिनीपत्रनेत्रं त्वपश्यः ।

अेवं गोप्यरसाकामा यदुजलधिशशिं देवमन्विष्य याताः

कान्त्या कन्दर्पतुल्यं मणिमयमुरलीगानलोलं स्वपश्यन् ॥ ७१ ॥

शर्वभ्रमेन्द्रमुभ्या गगनभुवितता व्योमयानैर्निलिम्मा-

श्चित्रन्यस्ता धवासन् स्थिरधृतकरणाः कौतुकाकम्पिशीर्षाः ।

राधाकान्तस्य कान्तस्वमितमुरलिकानादमाधुर्यसक्त-

यित्ताश्शक्ता न तत्त्वं सुनिपुणमनुयिन्त्यापि वक्तुं य वेत्तुम् ॥ ७२ ॥

आनन्दोद्रेकप्रपान्मधुरसमधुराधन्मनोज्ञान्मनोज्ञा-

मानन्दं स्वाद् दुर्धं मधुरिपुमुरलीनादमाधुर्यधाम ।
 नित्यं सत्यं विधत्तां मम हृदि कुतुकं मत्तमत्तेभङ्गता
 स्वान्तं मे गानशैलीपरिचयविशदं यास्तु शान्तं नितान्तम् ॥ ७३ ॥

गाने पीयूषधाराधिकमधुरतमे स्यन्दमाने मुकुन्द-
 सेवाडेवाकिट्टेवप्रकरमुनिजानन्दसन्दुडुपे ।
 को देवः को मनुष्यः किमु जडमितरञ्ज्येति विभ्रष्टभेद-
 भावाल्लीनं यथाभूदुपरतसकलं यत्पुराभासत द्राक् ॥ ७४ ॥

मत्स्ये दृष्टे न यैतत्सकरुण्यरिते कश्चपे नैव दृष्टे
 अवे कोले नृसिंहे सुरमुनिविनुते वामने नापि जातम् ।
 रामे रामे न रामेऽप्यभवद्विड यदुष्वेष कृष्णोति नाम्ना
 यश्चक्रे यङ्पाणिर्मणिमयमुरलीगानलीलाविनोदात् ॥ ७५ ॥

त्रातुं देवान् कमलनयन त्वं पुरा कल्पसिन्धौ
 धृत्वा मात्स्यं वपुरपि विभो चित्रथयां कृतोऽसि ।
 डिं यापास्त्वं रविसुतमनुं याक्षुषे सम्भवे य
 सर्वं भूमन् तव मुरलिकानादधारासमं किम् ॥ ७६ ॥

उद्धृत्य क्ष्मां दितसुतभवप्रापितां श्रीवराड-
 मूर्तिं धृत्वा जलनिधितटे प्राप्य दैत्यं य उत्वा ।
 धात्रीं यज्ञः पुनरपि पुरेवाब्धिमध्ये निवेश्य
 यत्कृत्यं ते ननु मुरलिकानादधारासमानम् ॥ ७७ ॥

पीयूषं प्रामुकामे दितिजसुरगणे क्षीरपाथोनिधानं
 मश्रुत्या मश्रुमन्थक्षितिधरमधरः पृष्ठतः कूर्ममूर्तिः ।
 चित्रं यत्तत्पुष्पाब्धे तव शुभयरितं श्याममूर्ते तथापि
 कृष्णस्सन् वेणुनादामृतसकलनाशित्र तुल्यं नु भाति ॥ ७८ ॥

दैतेयानामघं द्राक् शमयितुमभिलत्रास्ति देवो मुकुन्द-
 धृत्युक्तिं भक्तवश्यः पदकमलभृतस्सत्यमेवाथ कर्तुम् ।
 भित्वा स्तम्भं सभायां नरुडरिवपुषाभ्येत्य दैत्यं विदीर्यन्
 देवांश्चापादितीदं चरितमपि विभो वेणुनादेऽधमर्णम् ॥ ७९ ॥

उपेन्द्रः प्राग्भूमिं द्रिवमथ य शीर्षं स्वकपटै-
 स्त्रिभिः कान्त्वा दैत्यं बलिमथ रुरोधातलभुवि ।
 पुरा ऋषेः पश्चाद्गुरुधृतशरीरस्सुरपतिः

व्यधाञ्छिन्नं वृत्तं तदनु मुरलीनादतुलितम् ॥ ८० ॥

अयोध्यायां श्रीमान् दशरथसुतो राम इति य

स्वयं जातस्तातप्रकथितमृतं कर्तुमटवीम् ।

अटन्नभिधिं बद्ध्वा दशवदनमाजौ य उतवान्

यरन् देवाभीष्टं तदपि न तुला वेणुविद्धृतेः ॥ ८१ ॥

कृष्टे दृशशासनेन द्रुपदतनुभुवः कौरवाणां सभायां

केशे कौशेयके य प्रजपतिशरणां केशव द्वारकेश ।

डा कृष्णोत्पारुदन्तीं सकरुणलुद्धयस्तामनाथामरक्षः

किं मां दीनं न पासि प्रियमधुमुरलीनादधारामृतेन ॥ ८२ ॥

यूथैर्मोद्यात्तटाकं द्विरदकुलपतौ गाढमाने मडोग्र-

ग्राडाकान्तेति दीने बहुतरमभियुज्यापि वैकुल्यभाषि ।

त्रायस्वानाथबन्धो वरद इति नदत्यात्तयकोऽथ नङ्

भित्वा रक्षां व्यतानीः किमु मम शरणां वेणुगानं न रासि ॥ ८३ ॥

कंसप्रेक्ष्यां कदाचित्तव सदनगतामिन्दिरासुन्दराङ्गीं

जोलायां राजमानं मरकतवपुषं छन्नगोपालबालम् ।

धृत्वा स्तन्यं दिशन्तीमडनदपि ददौ यो गतिं योगिगम्यां

दीने किं वा कृपाब्धे न किरसि मुरलीनादधारामृतोदम् ॥ ८४ ॥

आर्तानामार्तिशान्त्यै जगति सुविदिताभीष्टदा नादधारा

तत्ते लुधं पदाब्जं भवकलुषडरं ले मुरारे भजेऽडम् ।

तन्मख्यं क्षुत्पिपासापरवशितलुद्धे देहि ते बालकाय

क्षिप्रं त्वद्वेणुनादामृतमधुरपयःपूरमानन्दरुपम् ॥ ८५ ॥

केशोरे वेणुगीतं सरसमुपनिशम्यापि कालातिपातात्

पार्थो नष्टस्मृतिस्त्वां सुलुद्धमथ रणे स्थन्दनस्थं ङ्यपृच्छत् ।

सर्वं तद्गीतिकार्थं यदुकुलतिलको बोधयस्त्वं हि साक्षात्

तन्मूसं वेणुनादं क्वनु किल सुकुती माधवाकण्डियम् ॥ ८६ ॥

मायामर्त्यस्य मायामयचरितशतेष्वप्यसङ्घेषु जाग्र-

त्स्वत्र श्रीगोपनारीजनरमणकुतं चित्रमेतच्चरित्रम् ।

तत्रापि श्रीयशोदासुतवदनमरुत्पूरितानन्दनाद-

धारासारेण वेणोः कलिमलमथनं यच्चरित्रं पवित्रम् ॥ ८७ ॥

मात्रा कालकलाकलापविवृतेषूच्यावयत्वं गते-

षूच्यैस्ताललयाद्विजातिविलसद्गोषु नैकेषु य ।

मूर्च्छंस्तुसुकदैवकीसुतमुभाम्भोजेच्यरद्वंशिका-

नादानन्दसुधाञ्जरीषु विडरन् धन्यो भवेयं डिमु ॥ ८८ ॥

पारावारात्प्रगृह्णत्तरलतरत्तर्जुगालिमावेव रम्यो

भूयो भूयोऽनुगच्छद्गतिलयललितोद्गीतरागप्रकाण्डः ।

लीलागोपालबालस्मितसुभगतमारक्तभिम्बाधरोष्ठ-

न्यस्तश्रीवेषुनादः श्रवणपुटगतः स्याद्यद्वि स्यां छि धन्यः ॥ ८९ ॥

नादानन्दामृतोदा नवरसभरिता रागकल्लोलमाला

मात्रातालप्रपञ्चप्रकटितविविधावर्तगता मनोऽज्ञा ।

नादारोडावरोडकमसमविषमा गीतिकाबुद्धुदा य

वेषुद्धारोऽदिव्या निपतति तटिनी भूतये नः कृपार्द्रः ॥ ९० ॥

नादं वंशीसमुत्थे श्रवणपुटगते देवतिर्यङ्गराणां

सिद्धानां चारणानां स्थिरचरजगतां स्वान्तपद्मानि जग्मुः ।

सर्वं ब्रह्मेति तत्त्वं भवसि य मनसो यन्मनश्चेति तत्त्वं

मोहादालग्नभावाः परमलसि रता वासुदेवाभिधाने ॥ ९१ ॥

यच्छ्रेयः श्रेयसोऽपि प्रियतमविषयं प्रेयसोऽपीष्टमिष्टात्

कान्तं कान्ताभृदिभ्रो मृदुगुरुगुरुणो यद्दध्याणोरथ्यणीयः ।

मूर्च्छन्नाभीरयोषिप्रियशिशुमुरलीमोडनालापनादो

भूयाः कामाय नः स्यादभिमतसकलाभीष्टस्सर्वदापि ॥ ९२ ॥

राकायन्द्रसमुज्ज्वलाच्छयमुनातीरे स गोपैर्वृतः

मूले नीपतरोर्नवीनजलदश्यामो मुरारिर्मुदा ।

मन्द्रं मञ्जुकराङ्गुलीर्विवरकेष्वालोलयन् यादव-

प्राणो मोडनवेषुगानरसिकः पायाधशोदाशिः ॥ ९३ ॥

वृन्दारण्ये तुण्यचरणानुद्गतश्शङ्कनील-

च्छायादीप्यन्मदनमदनो नन्दगोपालसूनुः ।

वेषुं कूजन् वनभुवि यरन्मुग्धगोपालबाल-

मित्रैर्वीतः प्रलसितमुभः पातु वंशीविनोदः ॥ ९४ ॥

गोपीकामावतारस्सुललितविचयलन्मूर्धनेत्राभिरामः

भिम्बोष्ठन्यस्तवंशीमधुमधुरगिरा मोदयन् योगिवृन्दम् ।

व्यत्यस्ताङ्घ्रिर्मुंरारिर्प्रजकुलवनितामण्डलान्तर्विलासा-

नृत्यत्रत्यन्तमीशः प्रदिशतु सकलं मङ्गलं गानलोलः ॥ ८५ ॥

नीपस्कन्धं किसलयसुमप्रातसंवीतयारु-

कश्चिन्स्थित्वा सुरपतिमणिश्यामकामाभिरामः ।

उस्ताब्जेन स्वरदसुषिरान् छाद्यत्रन्यउस्ते-

नोष्ठप्रान्ते परिचयवता वेणुना सञ्चुकूज ॥ ८६ ॥

पर्यायेण स्वयमभिमृशन् उस्तशाप्पाभिरेव

द्वाराण्यारादृपरि मधुरे न्यस्य भिम्बाधरोष्ठे ।

वेणुं गायन् कमलनयनः कोऽपि तापिञ्छवार्णः

कामान् दुग्धे कलरवसुधानादमग्राशयानाम् ॥ ८७ ॥

वंशीरत्नं नलिनसुभगेनाग्रउस्तेन यारु

भिम्बस्तम्भाडरणमसृणारज्यदोष्ठे निधाय ।

दन्तानीषच्छशिकरनिभान् भासयत्रन्तरेण

वक्त्रेन्दुस्ते जयति जगताम्मोडकस्ते प्रगातुः ॥ ८८ ॥

(गानारम्भे तव मुष्णशशी राजते मे उदृब्जे)

लोकान् सभाप्यमितनिजसन्नादभूम्नामृतेन

सिञ्चन् रन्ध्राकलितरुचिराग्राङ्गुलीन्यासमित्रः ।

वक्त्राब्जे ते भ्रमरसुषमं नृत्यरङ्गे सुनृत्य-

त्रेत्रद्वन्द्वं बहु विजयते लोकतापापहारी ॥ ८९ ॥

नादाकान्ते जगति छि जनस्सद्य एवातिमोहा-

दाविष्टान्तास्सममनुपतन्त्यभङ्गैर्दारवर्गैः ।

भुक्त्वा दुक्त्वा निरवधिसुभं भूय एवातितृप्ताः

सङ्कल्पेनाप्यविदितमिदस्त्वां छि नाथं भजन्ते ॥ १०० ॥

आरुढ्यामन्दमोदात्प्रसवभरलसत्रीपवृक्षं समन्ता-

च्छीतांशोरंशुजावैर्धवलितविषये उन्त टिक्यडवाले ।

जाते कस्मान्निशीथे जनरवरडिते श्यामगम्भीरवेषो

विशेषाम्मोडनाय श्रितकपटनयो वेणुना सञ्चुकूज ॥ १०१ ॥

राकापण्डेन्दुभिम्बद्युतिडरवदनोल्वासि भिम्बाधरोष्ठे

मन्दं मन्दं करेण प्रभयितमणिमद्वेणुपण्डं निवेश्य ।

सान्द्रानन्दामृताब्धिर्भुजलवमरुतापूर्य सम्मोडनाप्यं

रागं रागेद्धरन्प्रार्पितकरकलिको मोडयन् सन्ननाद ॥ १०२ ॥

गत्वा वृन्दावनान्तं तरुवरनिभिडं गोपयोषाविभूषाः

नीपस्कन्धाधिरुढं मणिमुरविधरं बालगोपालवेषम् ।

नीलापाङ्गैस्तरुण्यस्सुरपतिमणिस्सखायकायं किरन्त्यः

प्रेमशा कन्दर्पदर्पप्रमथनवपुषः पादपद्मं प्रपन्नाः ॥ १०३ ॥

वेणुद्वारेषु समस्ववदितमनसा यारयन्नङ्गुलीनां

वृन्दं गानामृतेनत्रभुवनमपि सम्मोडयन् श्यामधाम ।

गोपानां कामपूरं ञटिति य कलयन् कम्पमूर्धेक्ष्णश्च

शुजाद्रोपालबालः स्मितरुचिरमुभो गोपिकावृन्दमध्ये ॥ १०४ ॥

आकर्ष्याकालगीतं मुरलिनिगलितं छन्नगोपालबाल-

जल्यं मुग्धाः प्रमुग्धा व्रजकुलवनिताः सम्भ्रमात्यक्तनिद्राः ।

मुक्त्वा कालेऽपि गेहं पतिसुतनिकरं सर्वमेवावशास्ता-

स्सञ्ज्ये लुर्यत्रवंशीविलसितनिपुणश्यामकामाभिरामः ॥ १०५ ॥

प्रेमशा बालं स्वकीयं स्तनकलशयुगस्यन्दि द्रुग्धं सुदुग्धं

नर्मोक्त्या पाययन्ती परिचितमशृणोद्व्यगानं समन्तात् ।

शुभूतध्वाननृत्यस्थिविगारा एव यात्यन्तमोदातिभारात्

प्रायाद्वंशीधरस्थान्तिकमतिक्रुतुकात्यक्तबाला तु कापि ॥ १०६ ॥

आर्तं कान्तं छि काचित्परिचरणापरा भोजनाद्यैः प्रसाद्य

शय्यायां स्वास्तृतायां शयनविधिमुभे वेणुगानं निशम्य ।

सन्त्यज्य द्रागुपेता यद्दुकुलतिलकस्थान्तिकं गोपकान्ता

मन्त्रेणैवावकृष्टा कृष्णिकुलवनिता ज्ञातरागावतस्थे ॥ १०७ ॥

काचिद्व्यत्यस्तवस्त्राभरणसमुद्यया वेणुगानश्रवेण

क्षिप्रं गोपालबालाननशशिसुषमां द्रष्टुकामा छि वामा ।

स्वैरं यान्ती ललज्जे न छि पथि दयिते श्यामले बद्धभावा

दृष्ट्वा कामाभिरामं कलिमलडरणं मोदपूरे ममज्ज ॥ १०८ ॥

पीठं पीठेऽधिशोथ्य प्रभुरुपरि समारुढ्य डैयङ्गवीनं

कृत्स्नं मुष्ट्याथ दृष्टां त्वरितमुपगतां काञ्चिदाभीरनारीम् ।

मातः किं श्रोतुकामा मधुरमुरलिकानादसौभाग्यधामे-

त्युक्त्वा कोपं तरुण्यास्सरसमपनयन् पातु देवो छि गायन् ॥ १०९ ॥

गोविन्दो गोपनारीभवन्मनुविशन् मित्रगोपालबालै-
 रावीतः कामवेषः कपटशतपटुश्चौरनाटयं वितन्वन् ।
 शिङ्गवस्थाद्गव्यभाण्डाद्दधिघृतनवनीतादिसर्वं मुषित्वा
 सन्तुमस्तर्पयंश्च स्वरमथमुरलीमूर्च्छनामाललाप ॥ ११० ॥
 श्यामाङ्गः क्वापि भाण्डं नवनलिनदलस्यर्षिनेत्रस्समीक्ष्य
 प्रांशुप्राणम्बियन्त्रस्थितमथ कुतुकाद्दण्डपातैः प्रभिद्य ।
 तद्द्वारोपान्तधारानिपतितमभिलं मित्रवृष्टैः पिबन्तं
 गव्यं दृष्ट्वा गतान्या सरसमुरलीगानलीना विमूढा ॥ १११ ॥
 अन्यत्रानन्दरूपी दधिघृतनवनीतादिकालाभरोष-
 ढोषाविष्टो बभञ्ज्यान्तिकनिष्ठितमसौ भाजनानां सडस्रम् ।
 कोशन्तीं योरयोरेत्यभिभुजपतितां वीक्ष्य कोशे निलीनः
 मुग्धां सद्यः स वेशुकवणितमधुवशां राधिकेशो वितेने ॥ ११२ ॥
 धृत्वा गोवर्धनाङ्गिं नवधनसुभगः पन्नपत्रायताक्षः
 स्वाङ्गुल्या लीलयैव प्रियपदशरणान् त्रातुमेवानुकम्पी ।
 बालोऽयं पारथेद्वा गिरिमिति तमसा दैन्यभाजो विषाद-
 शान्त्यै कान्ताननेन्दुः कलरवमुरलीमुख्यडैराजुघोष ॥ ११३ ॥
 (कृत्स्नं भाण्डात्प्रमुषणन् त्वरितमुपगतां काञ्चिदालोक्य गोपीं)
 मुषणन्तं कृष्णामारात्त्वरितमतिरुषा बद्ध्य मातुर्नयन्ती
 सान्निध्यं मार्गमध्ये सुमलति सदसि प्रेषवंशीनिनादम् ।
 कूजन्तं मोदयन्तं स्थिरयरनिकरं मज्जयन्तं सुधाब्धौ
 गानाप्ये नन्दभाग्यं सङ्कुतुकनयना प्रेक्ष्य तस्थौ शिलेव ॥ ११४ ॥
 गोपिमण्डलमध्यगोऽतिललितस्तिष्ठस्त्रिभङ्ग्या कर-
 प्रान्तोन्नीतशुभारुणधरपुटन्यस्ता मुदा वंशिका ।
 नादानन्दसुधामयीं श्रुतिसुभां वृष्टिं सुपुण्यात्मनां
 संसारानलतमयित्तजनतामोदाय वर्षन् बभौ ॥ ११५ ॥
 गोप्यः क्षीराद्विगव्याभृतकलशययं शीर्षिर्गो कामं वलन्त्यः
 विकेतुं वीथिकासु प्रियवचनशतैरालिभिस्संभ्रजन्त्यः ।
 दृष्टाः कृष्णेन मन्दं तरुवरमधिरुज्याहुते गव्यकुम्भ-
 स्तोमे सन्त्रस्तगोपीश्रवणपुटयुगे वेशुनादं जुघोष ॥ ११६ ॥
 श्रुत्वा कस्मान्निशीथे मुरविमधुरवं गाढनिन्द्राप्रबुद्धा

गन्तुं सज्जथा रुद्धा निजजननिवडैर्वेश्मनोऽभ्यन्तराले ।
 षष्ठ्याभङ्गान्निरीडा दृष्टि धनसुभगं यन्द्रकोटिप्रकाशं
 ध्यायं ध्यायं प्रशान्ता मधुपतियरज्ञाम्भोजसायुज्यमाप ॥ ११७ ॥
 ग्रीष्मे मार्ताण्डबिम्बे तपतिवनभुवि स्वोत्तरश्चिप्रतानैः
 गावो ग्लानिं प्रयाता मृदुतृणकभलभ्रान्तभास्वन्मरीच्यः ।
 ताम्यन्तीस्ताः कृपार्द्रस्तरुवरनिभिऽच्छायमभ्येत्य रभ्य-
 माह्लातुं वेणुमुख्यैरराणयदनघो गोपकन्याभुजङ्गः ॥ ११८ ॥
 नाद्रे मोदप्रपूरे श्रुतिपथपतिते प्रेष्ठगोपालबाल-
 धेनवः कृष्टान्तरङ्गा यदुपतिनिकटं प्रत्यधावन् प्रदर्षात् ।
 उत्पुच्छास्सात्वरास्ता मुरविमधुरवानन्दमग्राः प्रकामं
 ध्यानामीलद्(दृ?)शस्तत्पदकमलपुटे योगिचर्याः समीयुः ॥ ११९ ॥
 गानानन्दे निमग्रा वनयरनिवडा स्थावरा जङ्गमा वा
 श्रुवास्साकृत्यमीयुर्जनिऽतमभिलं कश्मलं तत्यजुश्च ।
 क्षुत्तृकामानुपेताः परमसुभसुधाभ्मोधिमग्राः परस्य
 पुंसः श्रीवेणुनादाभृतजलदभवे वल्लवीभागधेये ॥ १२० ॥
 सिद्धास्साध्यास्सुरौघा मुनिजननिवडाः श्रीमदाभीरनारी-
 जारोद्गीतातिधीरश्रुतिमधुरमधुस्यन्दिवेणुप्रपादे ।
 मग्रा लग्राश्च लीना वनभुवि यमुनातीरपुण्यप्रदेशे-
 ध्वेको वा स्यां तृणोऽपीत्यथ दृष्टि नितरां मेनिरे भाग्यमेतत् ॥ १२१ ॥
 स्पृष्टे भाएऽ परेण स्वनमुभरयलच्छिष्यसंसक्तभाएऽ-
 सत्रादोद्भुङ्गोप्यास्सस्यडितनयनप्रेक्षाणीयोरुभीतिम् ।
 बद्ध्वा पाशैर्नयन्त्या पथि तमनुययुर्वेश्म नन्दस्य याताः
 दृष्ट्वा वेणुं क्वाणन्तं चिरमथ निभृतास्तस्थुरत्यद्भुतेन ॥ १२२ ॥
 देव श्रीघोषनारीरमण मधुपते मामकाभ्यर्थनां त्वं
 कारुण्यार्च्छोतुमर्द्धस्यभिलगुणनिधे कर्तुमार्थर्त्सीश ।
 पापिष्ठोऽलं तथापि प्राणतजनकृपासागरानाथबन्धो
 दीनं मां वेणुनादाभृतसरसि सुभं स्नापय श्रीमुकुन्द ॥ १२३ ॥
 आपद्बन्धो प्रणष्टं निरवधिदृष्टितध्वान्तदुर्दान्तभूमिं
 त्रायस्वाकण्येश प्ररुदितगदितं प्रार्थये पार्थबन्धो ।
 छिन्दीमं भिन्दियेति प्रकटकटुगिरा भस्त्र्यमाने कृतान्त-

दूतापातेऽन्तकाले मणिमुरलिरवानन्दनेनाशु पाछि ॥ १२४ ॥

नादं वाऽऽकण्ठयिष्यं मधुमुरविगलद्गानमाधुर्यधाम

सान्द्रानन्दामृतोदं सङ्घटपि कलनाञ्छेत्रमात्रेण भव्यम् ।

पश्येयं भाग्ययोगात्किमु परमलसो वासुदेवस्य लीला-

रङ्गं वृन्दावनं वा छरिमणिमलसं यापि वेणुं क्वणन्तम् ॥ १२५ ॥

श्यामाङ्गान्मारकोटिज्वलदतुललसत्सारलावण्यपूरात्

शिञ्जना मञ्जुरत्नप्रकरविलसितश्रीपदाभोजयुग्मात् ।

देवान्मोहात्कराब्जोद्धृतललितसुताभ्रोष्ठविन्यस्तवेणु-

गानादाभीरनारीसुकृतसमुद्यथादेवमन्यं न जाने ॥ १२६ ॥

आर्तत्राणपरायणाभिलगुरो त्वामर्थयेऽहं पुनः

पापैकावसतिर्भुङ्क्तेः कलिलतां प्राप्नो निराशोऽवशः ।

कण्ठास्कन्धिकङ्कादिदोषनिययो प्रोच्यैऽऽदण्डायुध-

प्रेष्याभर्त्सनताऽनादिविकले मां पाछि वेणुस्वनात् ॥ १२७ ॥

प्राणापायदशोपयातयमराऽुख्यैऽदूतादिर्ति

काले संवृतभन्धुमित्ररुदितप्राये मडादीतिदे ।

अश्रुव्याकुललोचनोद्यनिययं स्मृत्वाहितं नायरन्

दीनोऽयं ननु यादवेन्द्रमुरलीगानेन सन्तोष्यताम् ॥ १२८ ॥

पश्येयं वा कदाहं नवधनसुभगं पीतकौशेयवासं

श्रीवत्साङ्गं सुडारं पदधृतविरणन्मञ्जुमञ्जोरभ्यम् ।

गोपालं कौस्तुभश्रीयुतरुचिरमडावक्षसं स्वक्षमीशं

धन्यश्रीवन्धुमालाधरमलमनिशं वेणुगानैकलोलम् ॥ १२९ ॥

गायन् वेणुं कनकरशनादामदीप्यत्कटिश्री-

भास्वद्वेदमाम्भरसुललितो नीलमेघाभिरामः ।

नृत्यन्तालकममनुसरन् विक्षिपन् पादपद्मे

भायाद्यायान्मम तु पुरतः वल्लवीभाग्यरत्नम् ॥ १३० ॥

नाहं प्रीये सुरपतिपदावाप्तिमैश्वर्यसिद्धिं

साम्राज्यं वा निम्बिलमपि वा भोगयोगं मुरारे ।

प्रीये द्वीये मुहुर्पि विभो सान्द्रनादामृतोद-

वंशीनादे मलति सरिति स्नानमानन्दरूपम् ॥ १३१ ॥

मन्दं मन्दं पदकमलके विक्षिपन् चारुवेणु-

गानं कुर्वन्ननु य मधुरं मोदयन् मां व्रजेशः ।

आगच्छेद्वा दृशितनिययं भञ्जयन्नञ्जनाभः

सौधीमक्षणोः किमु स वितरेद्दृष्टिमानन्दरूपाम् ॥ १३२ ॥

यावज्जुवं मुरल्या मधुमयसरसानन्दगानामृतोदा-

सारेणसिक्तकर्णः किमु लृष्टिकमले देवदेवं वरेण्यम् ।

ध्यात्वाभ्राण्डप्रमोहं निरतिशयमलो किन्नु लाभ्ये कृपाब्धे

छित्वा निश्शेषतापप्रकरमलमलो त्वत्पदे किन्नु युञ्ज्याम् ॥ १३३ ॥

पादाब्जान्निस्सरन्ती सगरसुतगतिप्रेष्टसोपानपङ्क्तिः

गङ्गा भागीरथीति त्रिजगति विदिता पापहन्त्री नराणाम् ।

नादाभ्येयं तु गङ्गा व्रजयुवतिजनप्रेमपात्राम्बुजात-

वक्त्रप्रोतार्थवेणुस्रवदमृतरसा मोक्षदा भाति लृधा ॥ १३४ ॥

(वक्त्रपद्मोत्रीतार्थवेणुक्वणितमधुञ्जरी मोक्षदा भाति लृधा)

कारुण्योभ्ये मुरारे मुरलिनिनद भो त्वामलं नौमि साक्षा-

त्रादृश्योतिस्स्वदृपं सकलमुनिमनोध्यानगम्यं सुसूक्ष्मम् ।

देव त्वा मूर्तमन्तर्मम लृष्टि कुतुकाभूर्तिमाकलय लीला-

लोलं मोदाभ्रुराशिं परसुभनिलयं धारयाभ्यादरेण ॥ १३४ ॥

पायं पायं न तृप्याभ्यतिमधुरतया देव ते वेणुगीत-

नादानन्दामृताम्भःश्रवणपुटभृतं स्वादु नः स्वादु भूरि ।

तद्भो गोविन्द मोडादृशितशतकृतोऽप्यस्य नादेऽतिभक्ति-

र्भूयात्कारुण्यसिन्धो शरणाद भगवन् जन्मजन्मान्तरेषु ॥ १३५ ॥

गायन्तं वेणुमुख्यैर्धनरुचिममलं सूर्यकोटिप्रकाशं

नृत्यन्तं नर्तयन्तं पदकमलरान्मञ्जुमञ्जोरघोषम् ।

आयान्तं मा बिभीहि त्यज मनसि रुजं सोऽलमस्म्यभ्युपेत

इत्येवं मां गदन्तं यद्दुकुलतिलकं किं कदा वा निरीक्षे ॥ १३६ ॥

अज्ञोऽलं ते गुणानामणुमपि नितराभ्यन्तुमीशो न यास्मि

भोष्ठुं वक्तुं य देवि श्रितसकलजनत्राणदीक्षे नमस्ते ।

क्षन्तव्यं साडसं मे निरुपधिकरुणे दीनदीनस्य मातः

सान्द्रानन्दावभोधे यदुपतिमुरलीनादधारे नमस्ते ॥ १३७ ॥

नमस्ते पीयूषप्रिय मधुरसौभाग्यविभवे

चिरात्पुण्यैर्लब्धे मयि कुरु कृपामम्ब सदये ।
 पुरस्ते पश्चात्ते स्वरमयि नमः पार्श्वत एदं
 कृतं योर्ध्वं मातः कलमुरलिकानादललरि ॥ १३८ ॥

मुकुन्दाप्यण्डेन्दुप्रतिमवदनाडं तव विभो
 सुधाधारादुधां तव मुरलिकानादललरीम् ।
 दुरन्तामल्पज्ञः किमपि कणमात्रं गदितवान्
 क्षमस्वागांस्थस्य श्रितयराणपत्र दयया ॥ १३९ ॥

किमपि वयनभीषद्रक्तुकाः परस्य
 प्रियमुरलिनिनादानन्दधाराप्रभावे ।
 अकरवमिदमस्मिन् दोषपङ्कं प्रमृज्य
 प्रियजनपरिदत्तं स्वीकुरुष्वामरेऽय ॥ १४० ॥

आभीरवारनारीजारस्यामन्दमुरलिनिनदं मे
 मोदं सदा ददातु गीतरवाश्लिष्टमोडननिनादम् ॥ १४१ ॥

बाला वृद्धास्सकलमपि गोकुलं यस्य नाथ-
 स्याकण्यं द्रागमृतमधुरं वेणुगानं मनोऽम् ।
 प्रापुः प्रेमणा सकलजगतां नायकस्याभिराम-
 पादाभ्योजं विवशदुदयास्त्यक्तकार्यप्रपञ्चाः ॥ १४२ ॥

वेणुं क्वाणन्तं गोपालबालमानन्दविग्रहम् ।
 नमामि जगताम्भूलं मुकुन्दमपिलेश्वरम् ॥ १४३ ॥

मुरलीमधुरध्वानमधुनिष्पन्ददायिने ।
 मुरलीनादधाराभ्यामर्पयामि मधुद्विषे ॥ १४४ ॥

रचितं सुब्भराभाष्यद्विजेन लक्ष्मिपूर्वकम् ।
 मुरलीधरप्रीत्यर्थं तदङ्घ्रिषु समर्पितम् ॥ १४५ ॥

इति मुरलीनादधारास्तोत्रं सम्पूर्णात् ।

Encoded and proforead by PSA Easwaran psaweswaran at gmail.com

——
Murali Nadadhara Stotram

pdf was typeset on November 22, 2022

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

